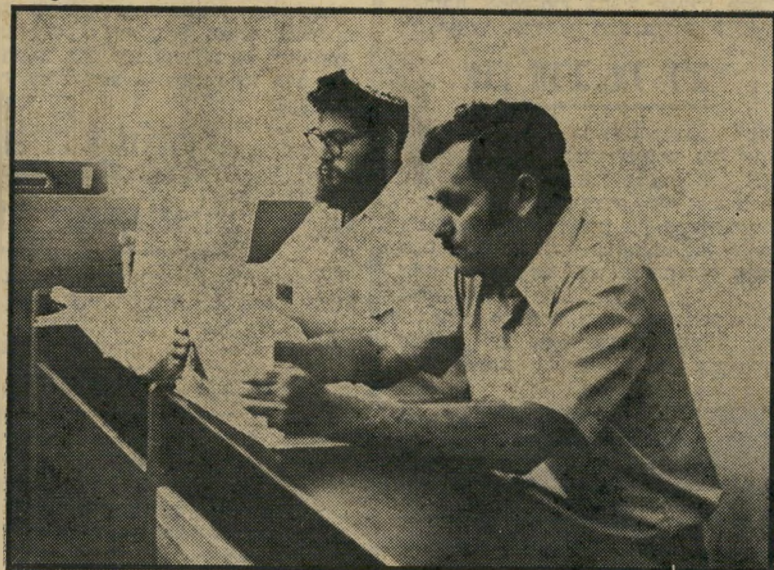

פאגלין במעצד במלון

המחזרתות שהיו כלואים ושם יחד עם שניים מחייליו נכנסו בגיפ לכפר אוריה והתחשבים הערבים סגרו עליהם. כמאה מהם המטירו אבנים על הגיפ ושברו ושתים מעצמותיו (המשך בעמוד 35)

התפוצץ עם מיטען מלכוד ושהיה בזה נהרג ומנע את האצ"ל מהמשך הפירחה ומביצוע הפיצוץ המתוכנן. עם התקרב מועד עזיבת הבריטים את הארץ הופקד עמיחי פאגלין על אימון כוח המחץ של האצ"ל באימוני-קרב. הוא פקד על מחנה-האימון של האצ"ל ושמקם בין הפרדסים ליד רמת-גן. שם אימן את החיילים ושמאוחר יותר נהעד עברום הנשק ושהתבא באלטונה.

ממחנה זה יצא פאגלין מסעם בפעם לפעילות שונות. אחת ומאלה היתה נסיעה בגיפ לסביבות מחנה-המעצר לטרון. עלי-מנת לבדוק אפשרויות של שיחרור עצירי

פאגלין עם איש הליגה בביח-המישפט

המינוי המסוכן ביותר

תפקיד ביצועי וגם לא יזום. היועץ אינו אלא פקיד במשרד ראש-הממשלה. היכול כמובן להעלות רעיונות ותסיסות משלו. הן בנושאי האבטחה מפני פעילות טרור והן בנושא המילחמה היוזמה בטרור. אולם בראש וראשונה הוא ממונה על ביצוע המדיניות של הממשלה בתחום זה.

מאחר שבמיסגרת הסמכויות שהוענקו לבעל תפקיד זה עד כה הוא בסך הכל סקטור אחד. נעדר מישקל של הכרעה. במערכת מורכבת ומבוקרת — אין הוא יכול להיות אחראי לקטסטרופות שתתרחשנה בתחום זה. קיים איוון במקבילית הכוחות הפועלת בתוך המערכת. בצורה המאפשרת לנטרל כל חריגה או יוזמה עצמאית.

אבל עמיחי פגלין אינו אדם שיהיה מוכן להלביש על עצמו את הליפת התפקיד כפי שנתפרה לראשונה במיוחד עבור ראש אמ"ן לשעבר, אלוף (מיל.) אהרון יריב. הוא עלול — והוא נתן לכך כבר ביטויים פומביים בראיונות שהעניק מאז נכנס לתפקידו — לשאוף לשינוי המעמד, הסמכויות ותחום הפעילות של היועץ למילחמה בטרור.

ברור לחלוטין שהוא ישאף להפוך את התפקיד לתפקיד מיבצעי, כפי שניסו הקודמים לו בתפקיד ונכשלו. רק שסיכוייו, לאור מערכת היחסים והאמוציות השוררת בינו לבין מנחם בגין, גדולים יותר.

הוא עלול להתור ולחשיג מעמד בו יוכל להכתוב מדיניות פרטית משל עצמו בתחום המילחמה בטרור, לא תוך שיכנוע המערכת כולה — הפועלת כיום תוך ראייה כוללת של היעדים הלאומיים של המדינה — אלא באמצעות מגע אישי וישיר עם ראש-הממשלה.

אוצר, התשובות המוחצות לטרור" המצוי באמתחתו של עמיחי פגלין היה מתאים אולי למילחמה בכנופיות הטרור הער-ביות במאורעות 1936 ו-1939 — למרות שעד היום יש החולקים גם על כך. "תשובות מוחצות" מעין אלה לא ניתנו עד היום לא משום שהאנשים האחראים לכך בזרועות השונות של המערכת הביטחונית לא שמעו עליהן או שלא היו מסוגלים לבצען, בכל פעם שעלו לדיון הן נפסלו על הסף גם משום שהן פרימיטי-ביות, גם מפני שהן מנותקות מהראייה הכוללת של האינטרסים של המדינה ביחוד בתחום יחסיה עם מדינות אחרות ומעמדה הבינלאומי.

בנושא ההתנחלות כבר הפגינה ממשלת הליכוד שהיא רואה את עצמה משוחררת משיקולים אלה, כפי שניתן היה ללמוד מהצהרותיו של שר-החקלאות אריאל שרון, הנהנה אף הוא, כמו עמיחי פגלין, מיחס אישי בלתי רציונאלי מצד ראש-הממשלה. תחום המילחמה בטרור עלול לסבך את הממשלה והמדינה אף יותר מנושא ההתנחלויות.

מצוי דימיון נוסף בין שני התחומים. במדיניות ההתנחלות שלה מושפעת ממשלת הליכוד מהעמדות המוצהרות של נציגיה בעת שהיו באופוזיציה. היא אינה יכולה להרשות לעצמה שלא לחמש את הדברים שנלחמה עבורם באופוזיציה. גם בתחום המילי-כמה בטרור נשקפת סכנה שהכרעות גורליות עלולות ליפול רק כדי להימנע מביקורת מהסוג, "כשהייתם באופוזיציה ביקרתם את מדיניות השילטון במילחמה בטרור ועכשיו אתם נאלצים לפעול באותה דרך".

על רקע זה כמעט ודאי הוא שמינויו של עמיחי פגלין יגרום עוד בעתיד הרבה כאב-ראש למדינה ולממשלה.

הבריטים עומדים לעזוב את הארץ, לא היה עוד בכוח האצ"ל לעצור את תנופתו. עמיחי פאגלין החל מתכנן את פעולת-הראווה שהיתה עתידה להאפיל על פיצוץ המלך דויד — פיצוץ בית הדר בתל-אביב, ושהיה מוקף מכל עבריו גדרות-תיל והיה מרכזו השילטון הבריטי בעיר העברית הראשונה. פאגלין וחייליו החלו חופרים מינהרה לכיוון מרכז "בווינגראד" התל-אביבי (כינור למרכזים הבריטים הן מבוצרים — על-שם שר-החץ הבריטי דאז, ארנסט בוויין). אלא ושאנשי ההגנה השפו את הפירת המינהרה ואחד מאנשי ההגנה ישעשלה לבחון את המתרחש במינהרה

על ספסל הנאשמים

בית מנהיגי היישוב ומיסמכיהם, הציגו ואנשי ההגנה לתכנן פעולת-ראווה שבה מהלכה יחשמו גם מיסמכיהם והחוזקו באחד מאנשי מלון המלך דויד.

תיכנון חביצו הפעולה נמסרו לידיו של עמיחי פאגלין. במקביל נעמדו אנשי לה"י לפרוץ בעת חבטתה אחת את בניין האחים דויד השוכן במרחק של 100 מטרים ממלון המלך דויד. ועקרון הפעולה נקבע על-ידי פאגלין, ושהכין כמינהגו כדאי-חלב מלאי חומר-נפץ ושהליטה מורכבים מוקש-ימלי-כוד ובלתי-יציגים-לפירוק, כאשר קרב מועד ביצוע התוכנית, שאל יצחק שדה את עמיחי פאגלין בהתאם לגירסתו של הטאיר רון: "מהו רוח הוונן שיש בדעתו להתקרב לשם פינוי בית-המלון מן-השמיים. פאגלין הציג, לדבריו, שלוש-החבטי ששה, האילו ישדה קבע וזהו זמן חב ומדי. בין השניים סוכמה פשרה: חצי ששה. על כל פנים, ישדה חבט ושהפיצוץ יכוון לשיעת אחר-הצהריים, ושהב מועט מספר היחשבים בבית-המלון ושהקמש באותם ימים מרכז-משטרי של ממשלת המנדט.

ב-22 ביולי 1946 בשעה 12:37, כאשר המה המלך דויד אדם, יהודים, ערבים ו-אנגלים, נרעה ירושלים מקול פיצוץ אדיר. רדיו לונדון תיאר את ושהקול לבית-המלון: "אנף שלם על בניין עצום נתחך כמו כי סכין". יותר משמונים ובני-אדם, ובני-שלו-שית הלאומים, נהרגו מפיצוץ. בהגיעו לפנות-ערב לתל-אביב, אל דירתו של מנחם בגין, אמר זה לפאגלין: "אם קרה נסם, אל תיקח את האחריות על עצמך. כולנו אחראים במידה שווה". למרות הכ-השותיהם של אנשי האצ"ל טען מאוחר יותר יצחק שדה, השב וטען, כי הובטח לו כי הפיצוץ ייערך בין השעות 2 ו-3 אחר-הצהריים. ואילו פאגלין טען ששדה מעודו לא שאל אותו בשלבי התיכנון לגבי שעת הפיצוץ.

מלבד פיצוץ המלך דויד השתתף פאגלין בכ-200 ומיבצעים שונים של האצ"ל, ו-בניהם פיצוץ ומרכזי תפולשת הבריטית בשלש הערים הנדחלות. ואת ההתקפה על מיסגרת המתגן (ושבמהלכה נקשבה על-ת-הגדרום דוב גורר), פריצת כלא בגין עב, הפצצת המטוסים הבריטים בקסטנה ועוד. אחד ממיבצעי היה ההתקפה על בית גולדשמידט מול הסוכנות היהודית בירוש-לים. ההתקפה נערכה בשבת ובבוקר, ולי-דיברי פאגלין: "קיבלת את הרשות הי-מיוחדת מן המפקד (בגין) לפעול בשבת, כי אחת היתה סכנה לפגיעות רבות בין האזרחים היהודים...".

עמיחי פאגלין היה הצבר היחיד שהגיע לדרגת מפקד בכיר ופעיל במפקדת ה-אצ"ל, בניגוד לשאר המפקדים שמוצאם היה בתנועת בית-ר בפולין. על סגולותיו של פאגלין באותם ימים כותב בגין ב-המרד: "את אשר עשה הצעיר המפלא הזה, שמישרנו הצבאי נובל ללא ספק כגאונות, יוכרו הבריטים כל עוד תישא אתם הארמה...". בשנת 1947, כאשר התברר לכל ש-